

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 140e/2023

privind validarea unui mandat
de deputat în Parlamentul Republicii Moldova

CHIȘINĂU

29 iunie 2023

Curtea Constituțională, judecând în componența:

dlui Nicolae ROȘCA, *Președinte*,
dnei Domnica MANOLE,
dnei Liuba ȘOVA,
dlui Serghei ȚURCAN,
dlui Vladimir ȚURCAN, *judecători*,
cu participarea dnei Cristina Chihai, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată la 17 mai 2023,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 29 iunie 2023, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află sesizarea Comisiei Electorale Centrale privind validarea unui mandat de deputat în Parlamentul Republicii Moldova, depusă la Curtea Constituțională pe 17 mai 2023, pe baza articolelor 62, 69 alin. (1) și 135 alin. (1) lit. e) din Constituție, 4 alin. (1) lit. e) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și 4 alin. (1) lit. e), 16 alin. (1) și 38 alin. (4) din Codul jurisdicției constituționale.

ÎN FAPT

2. Prin Hotărârea nr. 20 din 23 iulie 2021, Curtea Constituțională a confirmat rezultatele alegerii Parlamentului de legislatura a XI-a din 11 iulie 2021 și a validat, *inter alia*, mandatul dlui Ilan Șor pe lista Partidului Politic „Șor”. De asemenea, Curtea Constituțională a confirmat lista candidaților supleanți ai Partidului Politic „Șor”, în care figura dl Vladimir Vitiuc (a se vedea Anexa la Hotărârea citată).

3. Prin Hotărârea nr. 92 din 27 aprilie 2023, Parlamentul a luat act de dispozitivul deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 aprilie 2023, prin care dl Ilan Șor a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute la articolele 190 alin. (5) și 243 alin. (3) lit. b) din Codul penal, a constatat încetarea de drept a mandatului de deputat al dlui Ilan Șor și a declarat vacant un mandat de deputat în Parlament din partea Partidului Politic „Șor”.

4. Prin Hotărârea nr. 1074 din 12 mai 2023, Comisia Electorală Centrală a luat act de vacanța unui mandat de deputat și i-a înaintat Curții Constituționale propunerea de a valida mandatul de deputat în Parlament atribuit dlui Vladimir Vitiuc, candidat supleant pe lista Partidului Politic „Șor”.

LEGISLAȚIA PERTINENTĂ

5. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 62
Validarea mandatului de deputat

„Curtea Constituțională, la propunerea Comisiei Electorale Centrale, hotărăște validarea mandatului de deputat sau nevalidarea lui în cazul încălcării legislației electorale.”.

Articolul 69
Mandatul deputatului

„(1) Deputații intră în exercițiul mandatului sub condiția validării.

[...].”

6. Prevederile relevante ale Legii nr. 317 din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională sunt următoarele:

Articolul 4
Atribuțiile

„(1) Curtea Constituțională:

[...]

e) confirmă rezultatele alegerii Parlamentului și a Președintelui Republicii Moldova, validează mandatele deputaților și al Președintelui Republicii Moldova;

[...].”

7. Prevederile relevante ale Codului jurisdicției constituționale, adoptat prin Legea nr. 502 din 16 iunie 1995, sunt următoarele:

Articolul 4
Competența în materie a Curții Constituționale

„(1) În exercitarea jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională:

[...]

e) confirmă rezultatele alegerii Parlamentului și a Președintelui Republicii Moldova, validează mandatele deputaților și al Președintelui Republicii Moldova;

[...].”

ÎN DREPT

B. Aprecierea Curții

8. Examinând admisibilitatea sesizării privind validarea unui mandat de deputat, Curtea constată următoarele.

9. Potrivit articolului 62 din Constituție, la propunerea Comisiei Electorale Centrale, Curtea Constituțională hotărăște validarea mandatului de deputat sau nevalidarea lui în cazul încălcării legislației electorale.

10. De asemenea, în conformitate cu articolul 4 alin. (1) lit. e) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și articolul 4 alin. (1) lit. e) din Codul jurisdicției

constituționale, Curtea Constituțională confirmă rezultatele alegerii Parlamentului și validează mandatele deputaților.

11. Totodată, deputatul intră în exercițiul mandatului sub condiția validării acestuia de către Curtea Constituțională (articolul 69 alin. (1) din Constituție).

12. Curtea menționează că candidatul supleant va fi declarat ales de către Curtea Constituțională, la adresarea Comisiei Electorale Centrale, dacă, din anumite motive, un mandat de deputat atribuit partidului politic pe care îl reprezintă va deveni vacant.

13. Curtea reține că, prin Hotărârea nr. 92 din 27 aprilie 2023, Parlamentul a constatat încetarea de drept a mandatului de deputat al dlui Ilan Șor, având în vedere dispozitivul deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 aprilie 2023, și a declarat vacant un mandat de deputat în Parlament din partea Partidului Politic „Șor”.

14. La 12 mai 2023, prin Hotărârea nr. 1074, Comisia Electorală Centrală a luat act de vacanța mandatului de deputat și de declarația formulată de candidatul supleant și i-a înaintat Curții Constituționale propunerea de a valida mandatul de deputat în Parlamentul Republicii Moldova atribuit dlui Vladimir Vitiuc, candidat supleant pe lista Partidului Politic „Șor”.

15. Din Hotărârea Curții Constituționale nr. 20 din 23 iulie 2021 cu privire la confirmarea rezultatelor alegerilor parlamentare anticipate din 11 iulie 2021 și la validarea mandatelor deputaților aleși se constată că dl Vladimir Vitiuc este pe lista candidaților supleanți ai Partidului Politic „Șor”.

16. Pe 11 noiembrie 2022, pe baza articolelor 135 alin. (1) lit. h) din Constituție, 25 lit. b) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și 38 alin. (2) lit. d) din Codul jurisdicției constituționale, Guvernul a formulat sesizarea cu privire la verificarea constituționalității Partidului Politic „Șor”.

17. Prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 10 din 19 iunie 2023, Curtea Constituțională a declarat neconstituțional Partidul Politic „Șor” și a anulat lista candidaților supleanți din partea Partidului Politic „Șor” în Parlament validată anterior, de la data pronunțării hotărârii. Curtea a decis că în cazul în care, la data pronunțării acestei hotărâri, un mandat de deputat în Parlament atribuit Partidului Politic „Șor” este sau devine vacant, acesta rămâne vacant pe întreaga durată a legislaturii a XI-a, iar Curtea Constituțională nu va valida în acest sens niciun mandat (punctele 2, 7 și 8 din dispozitivul Hotărârii).

18. Curtea a reținut că declararea neconstituționalității unui partid nu poate fi conciliată cu ideea că autoritățile ar putea eventual să solicite validarea mandatelor de deputat din partea partidului în discuție, în cazul vacanței funcției de deputat. Astfel, deși deputații actuali își pot continua mandatele în calitate de deputați independenți, acest fapt nu presupune că mandatele vacante pot fi suplinite, de vreme ce nu mai poate fi pusă în discuție compatibilitatea cu funcția de deputat a candidaților supleanți dacă partidul a fost declarat neconstituțional (HCC nr. 10 din 19 iunie 2023, § 188).

19. Având în vedere considerentele Hotărârii Curții Constituționale nr. 10 din 19 iunie 2023, Curtea constată că sesizarea Comisiei Electorale Centrale privind validarea mandatului de deputat în Parlamentul Republicii Moldova, atribuit dlui Vladimir Vitiuc, candidat supleant pe lista Partidului Politic „Șor”, este inadmisibilă.

Din aceste motive, pe baza articolelor 135 alin. (1) litera e) și 140 din Constituție, 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea Comisiei Electorale Centrale privind validarea mandatului de deputat în Parlamentul Republicii Moldova, atribuit dlui Vladimir Vitiuc, candidat supleant pe lista Partidului Politic „Șor”.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Nicolae ROȘCA

*Chișinău, 29 iunie 2023
DCC nr. 60
Dosarul nr. 140e/2023*